

LEKCIJA 12

ŠTA/ŠTO VOLIMO JESTI

Naš jezik

*Digital Learning Companion for Elementary Bosnian,
Croatian, and Serbian*

Project supervisor: *Aleksandar Bošković*

Curriculum Design and Learning Materials: *Milica Iličić*

Editor and Proofreader: *Sandra Zlotrg*

Graphic design: *Ivana Adamović, Ivana Radovanović*

Language Resource Center, Columbia University

Novе riječi/reči

Hrana i piće

Pica

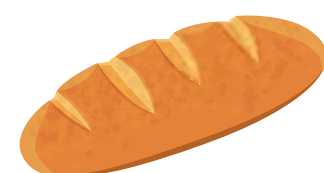
Riža/pirinač

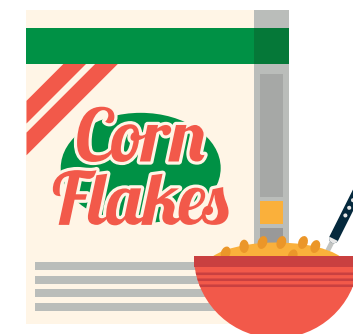
Med

Jogurt

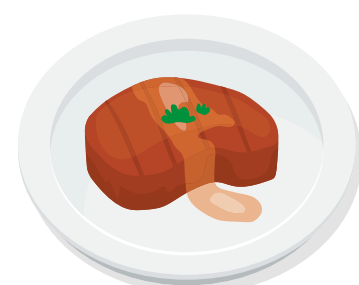
Hljeb/kruh/hleb

Pahuljice

Voće

Meso

Pivo

Kolač

Slanina

Šećer

Supa/juha

Čaj

Sladoled

Voda

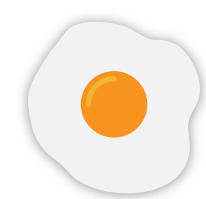
Povrće

Torta

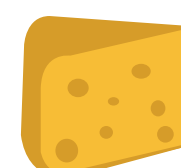
Salata

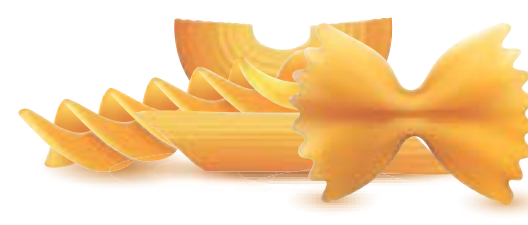
Jaje

Vino

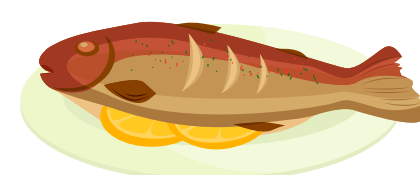
Sir

Tjestenina/
testenina

Mlijeko/Mleko

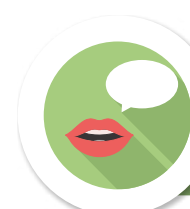
Kafa/kava

Riba

Čokolada

1. Pričamo

Je li ukusno, ili nije?

Misiš li da je ova hrana ukusna
ili neukusna?

	Ja mislim da je...	Moj kolega ili kolegica/koleginica misli da je...
Povrće	Ukusno 😊	Neukusno 🤢
Voće		
Slatkiši		
Slanina		

Bitno!

Genitive singular of **jaje** and plurals of
voće, povrće

The noun **jaje** has an irregular form in the genitive singular that is similar to **dijete/dete**. Same applies to the counting form of these words, i.e. when they are used with the numbers two (dva), three (tri) and four (četiri). The words **voće, povrće** and **pahuljice** are plural by default.

Jedno veliko jaje → dva/tri/četiri velika jajeta;
Evo velikog jajeta!

Jedno malo dijete/dete → dva/tri/četiri mala

djeteta/deteta;

Evo malog djeteta/deteta!

1. Gramatika

Partitive genitive

Genitive can be used without prepositions to express uncountable quantities (i.e. a cup, a piece, or a bag of something). The noun that specifies the quantity comes first, and *takes whatever case is appropriate based on the rest of the sentence*.

Ovo je **flaša/boca** soka. = This is **a bottle** of juice.

Šećer je **u šolji** kafe/kave. = The sugar **is in the cup** of coffee.

Želim **čašu** vode. = I'd like **a glass** of water.

1. Vježbamo/Vježbamo

Partitive genitive

Model: Ovo je šolja _____. (kafa/kava)

Ovo je šolja **kafe/kave**.

- Ovo je čaša _____. (pivo)
- Marko ima tanjir/tanjur _____. (supa/juha)
- Želim komad _____. (kolač)
- Aleksandra želi bokal _____. (voda)
- Kupili smo pakovanje/pakiranje _____. (sok)
- Evo flaše/boce _____. (mlijeko/mleko)
- Jedemo veliku porciju _____. (riba)
- Anđela je kupila zdjelu/činiju _____. (salata)
- Jedemo zdjelu/činiju _____. (riža/pirinač)
- Želio/želeo sam šolju/šalicu _____. (čaj)

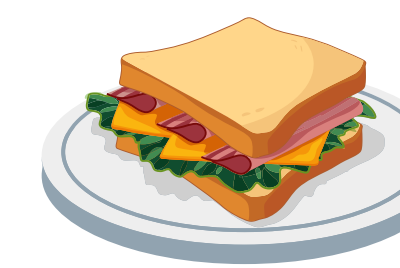
1. Pišemo

Šta/što obično jedete za doručak, za ručak i za večeru?

za doručak obično jedem..	za ručak obično jedem...	za večeru obično jedem...
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

doručak

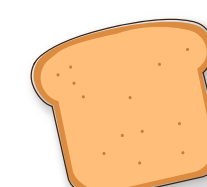
ručak

večera

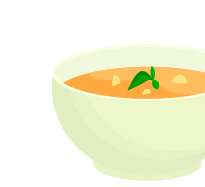
**pakovanje/
pakiranje**
mlijeka/mleka

komad
hljeba/kruha/hleba

zdjela/ činija
pahuljica

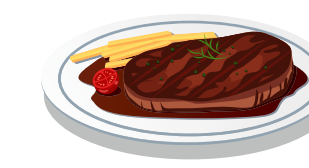
tanjir/tanjur
supe/juhe

čaša vina

bokal vode

porcija mesa

flaša/boca
soka

šolja/šalica
kafe/kave

2. Pričamo

Šta/što obično jedeš za doručak, za ručak i za večeru?

Based on the previous exercise, tell your classmate what you usually eat for breakfast, lunch, and dinner.

2. Gramatika

Verbal aspect

Most verbs in Bosnian/Croatian/Serbian come in pairs, distinguished by a feature called **aspect**. **Imperfective** verbs are used to denote **ongoing, incomplete, or recurring** actions, and often refer to **processes**. They are marked **I** in the vocabulary. **Perfective** verbs refer to **completed** actions that imply an outcome or result, and are marked **P** in the vocabulary. Sometimes, perfective pairs are made of imperfective verbs by adding a prefix, and conjugate identically to their imperfective counterparts. The pairs ***pisati, pišem / napisati, napišem*** and ***čitati, čitam / pročitati, pročitam*** are such examples.

Since actions that happen in the present are by their nature always incomplete, perfective (completed) verbs can never be used as the only verb of a present tense sentence. However, both perfective and imperfective verbs can be the second verb in a compound sentence in the present tense: see examples in the table below. They produce different meanings: examine the examples in the table to understand the differences.

However, some pairs have entirely different verbs, and are conjugated differently, as in ***kupovati, kupujem / kupiti, kupim***, and ***plaćati, plaćam / platiti, platim***.

PISATI, PIŠEM (I)	NAPISATI, NAPIŠEM (P)	ČITATI, ČITAM (I)	PROČITATI, PROČITAM (P)
<p>Danas pišem ovu poruku. = I am writing this message today.</p> <p>Danas moram da pišem ovu poruku. = Danas moram pisati ovu poruku. = I have to write this message today. (to spend some time writing)</p>	<p>Danas napišem ovu poruku.</p> <p>Danas moram da napišem ovu poruku. = Danas moram napisati ovu poruku. = I have to write this message today. (to have it written)</p>	<p>Danas čitam novu knjigu. = I'm reading a new book today.</p> <p>Danas moram da čitam novu knjigu. = Danas moram čitati novu knjigu. = I have to read the the book today. (to spend some time reading)</p>	<p>Danas pročitam novu knjigu.</p> <p>Danas moram da pročitam novu knjigu. = Danas moram pročitati novu knjigu. = I have to read the new book (and finish it) today.</p>
KUPOVATI, KUPUJEM (I) to be buying	KUPITI, KUPIM (P) to buy	PLAĆATI, PLAĆAM (I) to be paying	PLATITI, PLATIM (P) to pay
<p>Sutra kupujem knjige. = I'm buying books tomorrow.</p> <p>Sutra želim da kupujem knjige. = Sutra želim kupovati knjige. = I want to be buying books tomorrow. (i.e. I want to go shopping for books)</p>	<p>Sutra kupim knjige.</p> <p>Sutra želim da kupim knjige. = Sutra želim kupiti knjige. = I want to buy books tomorrow.</p>	<p>Ja plaćam pivo. = I'm paying for the beer.</p> <p>Ja mogu da plaćam pivo. = Ja mogu plaćati pivo. = I can be paying for beer (regularly).</p>	<p>Ja platim pivo.</p> <p>Ja mogu da platim pivo. = Ja mogu platiti pivo. = I can pay for the beer (in this instance)</p>

So far, all the verbs we have seen were either imperfective, or had no aspectual pair (i.e. can function as both I and P). You can consult the vocabulary for the previous lesson or any Bosnian/Croatian/Serbian dictionary to learn which are which. From now on, make sure to memorize the aspect of each verb you know alongside the infinitive and the first person present tense form.

2. Vježbamo/Vježbamo Verbal aspect in the present tense

a) čitati, čitam ili pročitati, pročitam?

_____ dobru knjigu.

Moram _____ ovu knjigu za ispit.

Želim _____ ove novine.

Želim _____ imejllove/e-poruke

koje ona piše.

c) kupovati, kupujem ili kupiti, kupim?

_____ žutog psa.

Mogu da _____ kartu za kino/bioskop.

_____ vino za tvoju prijateljicu.

Želim da _____ onu crvenu knjigu, ali

_____ ovu plavu knjigu.

b) pisati, pišem ili napisati, napišem?

Moram _____ poruku za Edina.

Volim _____ poruke.

Danas _____ imejl/e-poruku za profesora.

Sada moram _____ ovaj imejl/e-poruku za profesora,

ali _____ poruku za prijateljicu.

d) plaćati, plaćam ili platiti, platim?

Želim da _____ ovaj auto.

_____ ovu kafu/kavu.

_____ za čas mog profesora.

_____ vino za našeg prijatelja, i mogu

_____ tvoj ručak.

1. Čitamo A

U biblioteci/knjižnici u prodavnici/trgovini

U biblioteci/knjižnici

Mario: Bok, Svetlana. Što radiš?

Svetlana: **Čitam** (I / P) ovu dosadnu knjigu. Moram ju **pročitati** (I / P) za ispit.

Mario: Kako se zove ta knjiga? O čemu je?

Svetlana: To je knjiga Iva Andrića. Zove se *Na Drini ćuprija*. Knjiga je o jednom mostu u Višegradu.

Mario: *Na Drini ćuprija* nije dosadna knjiga! Volim **čitati** (I / P) tu knjigu, i želim ju **pročitati** (I / P) opet. Znam mnogo o Ivu Andriću i često **pišem** (I / P) o njemu.

Svetlana: Možeš li **napisati** (I / P) nešto o njegovoj knjizi za mene?

Mario: Želim, ali ne mogu sada. Sada moram **pisati** (I / P) e-poruke i domaću zadaću. Kada je tvoj ispit?

Svetlana: Moj ispit je u petak.

Mario: Dobro. Mogu **napisati** (I / P) nešto o knjizi *Na Drini ćuprija* u četvrtak.

Svetlana: Hvala, Mario!

1. Čitamo B

Verbal aspect

In the dialogues above, mark the aspect for each of the verbs in bold. Then, discuss the reasoning behind aspect choice with your peers.

U prodavnici/trgovini

Milena: Zdravo, Safete! Ideš li često u ovu prodavnicu? Šta **kupuješ** (I / P)?

Safet: Obično **kupujem** (I / P) hljeb, dva pakovanja jaja, i pakovanje mlijeka, ali danas moram **kupiti** (I / P) povrće i dvije porcije ribe.

Milena: Vidim. Ta riba je skupa! Ja ju retko **kupujem** (I / P).

Safet: Riba je skupa, ali je ukusna. Moja supruga voli ukusnu ribu, i zato ona **plaća** (I / P), a ja kuham.

Milena: Tvoja supruga je srećna žena! Da li **kupuješ** (I / P) i vino?

Safet: Dobra ideja! Znaš li koje je vino dobro?

Milena: Da, znam. Ja često **kupujem** (I / P) vina. Ako želiš da **kupiš** (I / P) vino za ribu, moraš **kupiti** (I / P) belo vino. Evo flaše dobrog belog vina! To je vino mog rođaka Petra iz Hrvatske.

Safet: Baš zanimljivo! Ovo vino je lijepo, ali je skupo. Ne volim **plaćati** (I / P) mnogo za vino. Vino nije bitno.

Milena: Za skupu ribu moraš **kupiti** (I / P) skupo vino. Ako želiš, danas ja mogu **platiti** (I / P)!

Safet: Ne, hvala. U pravu si: ako **plaćam** (I / P) skupu ribu, mogu da **platim** (I / P) i skupo vino.

1. Čitamo C

Pitanja i odgovori

- Šta/što Svetlana čita?
- Zašto Svetlana čita knjigu *Na Drini ćuprija*?
- Zašto Mario želi opet pročitati knjigu *Na Drini ćuprija*?
- Šta/što Mario može pisati u četvrtak?
- Šta/što Safet kupuje danas?
- Želi li Safet kupiti vino?
- Kakvo vino danas kupuje Safet?
- Koliko Safet plaća vino obično, a koliko plaća danas?

Bitno!

Some nouns have irregular plurals in the genitive case.

Mjesec/mesec and **sat** (when used to mean **hour**, rather than **class**), take the feminine ending: **mjeseci/meseci, sati**.

The genitive plural of **majka** and the irregular plural of **čovjek/čovjek** behave like feminine nouns that end in a consonant: — **majki, ljudi**.

The noun **dijete/dete** is irregular in both singular and plural of genitive.

Jedno malo **dijete/dete** → Evo malog **djeteta/deteta!** → Evo male **djece/dece!**

3. Gramatika

Genitive plural of nouns and adjectives

neuter nouns, masculine nouns ending in a consonant, feminine and masculine nouns ending in -a: -a			Feminine nouns ending in a consonant: -i
All adjectives: -ih			
dobr- ih prijatelj- a loš- ih stol-ov- a	velik- ih žen- a nisk- ih Nikol- a	velik- ih mor- a loš- ih piv- a	velik- ih ljubav- i bitn- ih stvar – i

If the stressed vowel in the genitive plural is not on the first syllable, it is always pronounced as markedly long. When the ending -a follows any consonant cluster **except** clusters **st, zd, žd, št, šć, zdž**, another -a- is inserted between these consonants. The inserted -a- is always pronounced as markedly long.

Pišem jedno **pismo**.

Ovo je moja **sestra**.

Znam jedno dobro **mjesto/mesto**.

Pišem **pisma**.

Ovo su moje **sestre**.

Znam dobra **mjestam/mjestima**.

Evo **pisama!**

Ovo su knjige mojih **sestara**.

Dolazim iz dobrih **mjestam/mjestima**.

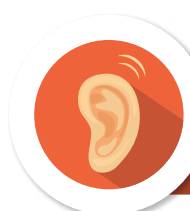

3. Vježbamo/Vježbamo Genitive plural

In the following sentences, put the adjectives and nouns in genitive plural.

Model: Mirza ima mnogo _____. (veselo prijatelj)
Mirza ima mnogo **veselih prijatelja**

1. Lidija i Stefan su ljudi sa _____. (toplo ostrvo)
2. Evo _____! (lijepa/lepa djevojka/devojka)
3. Tijana i Tamara su iz _____. (velik grad)
4. Ovo su flaše _____. (dobro vino)
5. Imali smo tanjir/tanjur _____. (slatko voće)
6. Bogdan dolazi iz _____. (interesantan kafić)
7. Eno _____! (visoka zgrada)
8. Ovo je muzika _____. (Markov prijatelj)

1. Slušamo Telefonski razgovor

Luka: Halo, Aleks! Sutra u Zagrebu je koncert grupe *Partibrejkers* iz Beograda. Želiš li da idemo na koncert _____?

Aleks: Želim! Ja nisam sa Balkana, ali volim slušati muziku iz tih _____. Kako znaš za *Partibrejkerse*?

Luka: Znam mnogo o dobroj muzici sa zanimljivih _____. Često idem na koncerte grupa iz raznih mjesta.

Aleks: Kupuješ li muziku *Partibrejkersa*? Oni dobro sviraju.

Luka: Želim plaćati muziku ali to je skupo. Ljudi iz malih _____ često slušaju samo muziku sa Interneta.

Stefan: Restoran *Konoba*, izvolite?

Jovana: Halo, dobar dan. Moji rođaci iz _____ gradova dolaze na ručak, ja sam veoma zauzeta i ne mogu da kuvam. Zato želim da kupim hranu iz _____ restorana i piće iz poznatih barova.

Stefan: Razumijem. Što želite? Evo naše hrane: imamo i meso i ribu, imamo različite juhe, salate, tjesteninu, pice i kolače.

Jovana: A imate li _____?

Stefan: Evo naših pića: imamo piva i vina iz evropskih zemalja, i naravno dobru kavu i čajeve.

Jovana: Odlično. Želim dve flaše vina, jednu picu, jednu porciju testenine, i tri tanjira supe. Evo mog _____ telefona i moje adrese. Možete li ih napisati?

Stefan: Da, pišem.

Jovana: Broj _____ je 067-299-4128, a adresa je Ulica Omladinskih brigada broj 12.

Stefan: U redu! Dolazimo!

3. Pričamo

Telefonski razgovor

Based on the listening exercise you just heard, compose and rehearse two similar dialogues with your partner.

4. Gramatika

Genitive with quantities

In addition to all the uses we've already seen for genitive singular, the plural is used for quantities: **mnogo/puno (many), malo (few), nekoliko (a few, several)**. Note that the use of *puno* (lit. full) to express quantity is against standard grammar, but it is often used in everyday speech.

Znam mnogo dobrih muzeja. = *I know many good museums.*

Vidim nekoliko visokih momaka. = *I see several tall young men.*

Idem u malo barova. = *I go to few bars*

4. Vježbamo/Vježbamo

Genitive with quantities

1. Vidim mnogo _____ . (crn, pas)
2. Tamo ima malo _____ (velik, muzej)
3. Danas nema mnogo _____ . (zanimljiv, koncert)
4. Gledam mnogo _____ . (star, film)
5. Kupujem nekoliko _____ . (skup, stvar)
6. Znam mnogo _____ . (dobar, žena)

5. Gramatika

Genitive with *ima/nema, bilo je/nije bilo*

In the present tense, the third person singular of the verb **imati** can be used without any explicit quantifiers to express the general notion that there is **some** quantity of a thing, and its negation, **nemati**, to express that there **isn't any**. **Imati/nemati** signifies a general presence (there is or there isn't something), rather than possession.

Marija ima/nema dobre knjige. = *Marija has/doesn't have good books.*

U Marijinoj kući ima/nema dobrih knjiga. = *There are/aren't any good books in Marija's house.*

For uncountable nouns – those that cannot be enumerated one-by-one – use genitive singular.

Examples include **šećer (sugar)** and **riža/pirináč**, where one wouldn't **count** them grain-by-grain.

Look at the translations of the examples below, and note that English likewise considers a plural of countable nouns as a plural, and uncountable nouns as a singular.

Na ulici ima/nema mačaka. = *There are some/aren't any cats in the street.*

U prodavnici/trgovini ima/nema riže/pirinča. = *There is some/isn't any rice in the shop.*

In the past tense, the verb **to be** is used to indicate presence or absence. In these instances, the verb takes the neuter gender. .

Na ulici je bilo/nije bilo mačaka. = *There were some/weren't any cats in the street.*

U prodavnici/trgovini je bilo/nije bilo riže/pirinča. = *There was some/wasn't any rice in the shop.*

5. Vježbamo/Vježbamo

Genitive with *ima/nema*

Model: U ovom restoranu nema _____. (mjesto/mesto)

U ovom restoranu nema mjesta/mesta.

1. U ovom restoranu nema _____. (torta)
2. U baru nije bilo _____. (kava/kafa)
3. Na koncertu je bilo _____. (čovjek/čovjek)
4. U mojoj kući ima _____. (meso)
5. U ovom kolaču ima _____. (šećer)
6. U parku je bilo _____. (pas)
7. U biblioteci/knjižnici ima _____. (knjiga)
8. U prodavnici/trgovini nije bilo _____. (mlijeko/mleko)

2. Čitamo A

Kako jedemo?

Aleksandra živi sama i mnogo radi. Aleksandra rijetko jede doručak kod kuće. Zato u njezinoj torbi uvijek ima voća ili čokolade. Na poslu pije jaku crnu kavu, a poslijepodne je uvijek gladna. Za ručak ne jede mnogo hrane: obično kupuje picu ili salatu. Ranije je jela ručak u skupim restoranima, ali sada nema vremena. Zato ruča u restoranima brze hrane. Njezina večera je zdrava: obično jede meso i povrće. Jučer je bio petak. Aleksandra i njezini prijatelji išli su u bar i pili vino.

Zlatko, njegova supruga Nermina i njihove dvije kćerke žive u Sarajevu. Zlatko radi kod kuće i zato kuha za cijelu porodicu. Za njih je zdrav život veoma bitan. Oni kupuju hranu na dobrim pijacama i u skupim prodavnicama. Za doručak Zlatko kuha jaja ili pahuljice. Ručak je uvijek velik i ukusan. Zlatkova porodica jede povrće, meso ili ribu. Večera je mala. Za večeru oni obično jedu salatu. Oni ne jedu tjesteninu i hljeb. Zlatkova i Nerminina djeca su zdrava zato što često jedu voće, a rijetko jedu šećer.

Марина је студенткиња и живи у мамином стану. Њена мама кува много здраве хране: топлу и укусну супу, рибу и понекад месо. Марина зна да је мамина храна добра за њу, али је не воли. Јуче је Марина много сати учила у библиотеци. Била је гладна, али у њеној торби није било хране. Марина и њене другарице воле да једу десерт за ручак. Често заједно уче у кафићима и причају о момцима. Њихов омиљени кафић зове се *Мед и млеко*. У *Меду и млеку* оне једу торте, сладолед и пију кафу. *Мед и млеко* је скупо место, и Марина не може често јести тамо. Зато је Марина јуче била у једном малом кафићу у Улици кнегиње Љубице: тамо је храна добра, али није скупа. Тамо је Марина пила воду и јела колач.

2. Čitamo B

Tačan/točan odgovor

1. Aleksandra ne jede doručak

- a) u kući
- b) u kućama
- c) kod kuće

2. Poslijepodne, Aleksandra

- a) je gladan
- b) brzo jede ručak
- c) obično jede picu

3. Aleksandra jede u

- a) skupim restoranima
- b) restoranima brzim hrane
- c) restoranima brze hrane

4. Zlatko

- a) kuha za porodicu/obitelj
- b) jede tjesteninu
- c) sprema salatu za doručak

5. Zlatko i Nermina imaju

- a) dvije/dve dece
- b) dva djeteta/deteta
- c) dva ćerke

6. Zlatkova i Nerminina djeca/deca

- a) jedu jajeta
- b) jedu šećer
- c) jedu voće

7. Јухе/супе Маринине маме су

- a) топла и укусна
- b) топле и укусне
- ц) топлим и укуским

8. Марина је јуче/јучер попила и појела

- a) торте, сладолед и кафу/каву
- b) тарту, сладолед и кафу/каву
- ц) воду и колач

9. Марина и њене/њезине пријатељице

- a) воле колаче за ручак
- b) воле ручају десерт
- ц) воле јести десерт за ручак

2. Čitamo C

Pitanja i odgovori

1. Šta/što Aleksandra jede za ručak?
2. Kakve restorane Aleksandra voli?
3. Kada su Aleksandra i njeni/njezini prijatelji bili u baru?
4. Ko/tko kuha/kuva u Zlatkovoј porodici/obitelji?
5. Gdje/gde Zlatko i Nermina kupuju hranu?
6. Zašto su Zlatkove i Nerminine kćerke zdrave?
7. Čija mama dobro kuha/kuva?
8. Koji kafić vole Marina i njene/njezine drugarice/prijateljice?
9. Kuda/kamo je Marina išla juče/jučer?

2. Pišemo

Kako jedete?

Using Čitamo A as an example, write 8-10 sentences on your eating habits. Is the food you eat tasty or not? Healthy or not? Then share your narrative with the class and compare. Who eats the healthiest food?

Bitno!**Past tense of *ići* and *jesti***

As it does not end in **ti**, the L-participle root for the verb **ići** is not derived the same as most verbs: instead, it adds L-participle ending to the root **iš** (**iš-ao, iš-la, iš-lo, iš-li, iš-le, iš-la**).

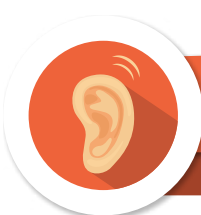
The verb **jesti** is irregular in that it drops not just the ending **-ti**, but also the **-s-** in order to get the L-participle root. Hence the forms **je-o, je-la, je-lo, je-li, je-le, je-la**.

6. Gramatika**Genitive with numbers 5 and above**

As we have seen in the previous lesson, the number 1 behaves like an adjective, and does not affect the case of the noun it refers to. However, when counting 2, 3, 4 of something, the items counted take the counting form similar to the genitive singular.

Lastly, when counting with numbers 5 and above, genitive plural is required.

<i>Imam jednu mačku.</i>	=	<i>I have one cat.</i>
<i>Imam dvije/dve, tri, četiri mačke.</i>	=	<i>I have two, three, four cats.</i>
<i>Imam pet, šest, sedam mačaka.</i>	=	<i>I have five, six, seven cats.</i>

2. Slušamo**Koliko je čega?**

Biljana: Čega je bilo u prodavnici?

Hrvoje: U trgovini je bilo _____, mlijeka i jaja.

Biljana: Koliko hljeba, mlijeka i jaja si kupio?

Hrvoje: Kupio sam jedan kruh, dva pakiranja _____, i dvanaest jaja.

Biljana: A čega nije bilo?

Hrvoje: U trgovini nije bilo _____ i bibera.

Ana: Čega ima u ovoj prodavnici?

Selma: U ovoj prodavnici ima knjiga, teka i _____.

Ana: Šta danas kupuješ ovde?

Selma: Danas kupujem pet _____ i jednu knjigu.

Ana: A šta si kupila juče?

Selma: Juče nisam bila u ovoj prodavnici. Bila sam u prodavnici _____ i kupila voće i povrće.

Amila: Koga ima na Marijinoj zabavi?

Saša: Na Marijinoj žurci ima mnogo _____. Tu su Marijini prijatelji i prijatelji Marijinih sestara.

Amila: Koliko Marija ima sestara?

Saša: Marija ima dve _____.

Amila: A koliko Marija i njene sestre imaju prijatelja?

Saša: Marija ima pet _____ i sedam drugarica. Njena sestra Jelena ima tri drugarice i dva druga, a njena sestra Lidija ima sedam drugarica.

7. Gramatika

Perfective verbs and aspect in the past tense

Perfective verbs – ones that express completed actions – **cannot** be used as the main verb in a **present** tense sentence, but **can** be used as the main verb in a **past** tense sentence.

~~Marko pročitao knjigu.~~

Marko je pročitao knjigu.

On the other hand, imperfective verbs indicate ongoing, incomplete, or recurring actions, and often refer to processes. Such actions might be currently ongoing — in the present — but they can also take place in the past: something has been going on, and even though it is now finished, it was a process that went on for some duration of time. Examine the following sets of example to see how the meaning changes depending on the verb's aspect, then complete the exercise.

Marko je **pročitao** knjigu. = Marko **read** the book. (completed action)

Marko je **čitao** knjigu. = Marko **was reading** a book. (he was reading it for a period of time, but we don't know if he'd finished the entire book)

Marko je obično **čitao** knjige. = Marko was usually **reading** books. (recurring action or habit)

Danas sam **kupio** auto. = I bought a car today. (completed; the car is bought)

Danas sam **kupovao** auto. = I was buying a car today. (a process that did not result in completion; I went shopping for a car, spent some time there, and may or may not have bought one)

U utorak sam **napisala** imejl/e-poruku. = On Tuesday, I wrote an email. (and finished it)

Rijetko/retko sam **pisala** imejllove/e-poruke. = I rarely wrote emails. (recurring)

Bitno!

Jesti/pojesti, piti/popiti

Imperfective	Perfective
<p>jesti, jedem</p> <p>I want to be eating meat. = Želim jesti meso.</p> <p>I eat meat. = Jedem meso.</p>	<p>pojesti, pojedem</p> <p>I want to eat meat. = Želim da pojedem meso. = Želim pojesti meso.</p> <p>Pojedem meso.</p>
<p>piti, pijem</p> <p>I want to be drinking water. = Želim piti vodu.</p> <p>I am drinking water. = Pijem vodu.</p>	<p>popiti, popijem</p> <p>I want to drink water. = Želim popiti vodu.</p> <p>Popijem vodu.</p>

6. Vježbamo/Vježbamo

Verbal aspect in past tense and present tense

Select **all** verbs that can be grammatically correct **and** make sense in context in the following examples.

1. Želim čitati pročitati knjigu.
2. Čitam pročitam poruku.
3. Juče/jučer sam jeo pojeo ručak u restoranu.
4. U petak sam pisala napisao mnogo imejllova/e-poruka.
5. Danas sam čitao pročitao njegovu poruku.
6. Ujutru kupujem kupim novine.
7. Danas moram čitati pročitati knjigu.
8. Večeras želim da jedem pojedem ribu u restoranu.
9. Ne volim jesti voće, ali danas sam jela pojela jabuku.

3. Pišemo

Šta/što ste juče/jučer pojeli i popili za doručak, ručak i večeru?

Juče/jučer za doručak sam pojeo/pojela	Juče/jučer za ručak sam pojeo/pojela	Juče/jučer za večeru sam pojeo/pojela
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

4. Pričamo

Šta/što si juče/jučer pojeo/pojela i popio/popila za doručak, ručak i večeru?

Based on the previous exercise, have a conversation with your partner about what you ate and drank for each of your meals yesterday.

3. Čitamo A

Vrijeme/vreme je za ručak

Josip: Zorana, vrijeme je za ručak! Jesi li gladna?

Zorana: Da, gladna sam. Gde danas idemo?

Josip: Čitao sam u novinama o onom novom restoranu na Trgu bana Jelačića. Tamo ima ukusne hrane koja nije skupa.

Zorana: Bila sam tamo juče. Hrana je bila dobra, ali u restoranu nije bilo mnogo mesta. U Ulici Ivana Tkalčića ima nekoliko dobrih restorana.

Josip: Znam jedan skup, ali ugodan restoran u toj ulici. Jeo sam tamo u subotu. To mjesto nije jeftino, ali je uvijek tiho.

Zorana: U redu, danas mogu platiti mnogo novca za ručak. Idemo tamo. Šta jedemo? Ja želim da pojedem neku salatu, a onda činiju pirinča i porciju ribe. Šta si ti jeo u tom restoranu?

Josip: U subotu sam jeo juhu. Bila je ukusna, ali sada želim pojesti nešto novo. Mislim da imaju zanimljive torte.

Zorana: Jedeš dezert za ručak? To nije zdravo! U tortama ima mnogo šećera.

Josip: U pravu si. Mogu pojesti tanjur juhe i porciju mesa, a onda tortu. Želiš li i ti pojesti nešto slatko?

Zorana: Jela sam kolače juče. Danas ne želim da jedem mnogo slatke hrane.

Josip: A što pijemo?

Zorana: Danas je petak, nemam mnogo posla. Žedna sam i želim da popijem čašu piva.

Josip: Eh, lako je kad imaš malo posla. Ja moram popiti šalicu kave, a možda moram popiti i dvije šalice. Jako sam zauzet. Jučer sam morao kupiti brzu hranu u trgovini i jesti na poslu.

3. Čitamo B

Tačan/točan odgovor

1. U restoranu na Trgu bana Jelačića ima

- a) hrana koja nije skupa
- b) hrane koja nije skupa
- c) hranu koja nije skupa

2. Zorana zna da je restoran na Trgu bana Jelačića loš zato što

- a) jede tamo juče/jučer
- b) jela tamo juče/jučer
- c) je jela tamo juče/jučer

3. Zorana želi

- a) pojesti salatu
- b) pojedem salatu
- c) pojela salatu

4. Josip

- a) jede zanimljive torte za ručak
- b) je pojeo zanimljivu tortu za ručak
- c) želi da pojede zanimljivu tortu za ručak

5. Zorana je juče/jučer

- a) pojela kolače
- b) jela kolače
- c) jedem kolače

6. Josip je juče/jučer

- a) jeo ručak na poslu
- b) pojela ručak na poslu
- c) je jeo ručak na poslu

3. Čitamo C

Pitanja i odgovori

1. Gdje/gde je Zorana jela juče/jučer?
2. Kuda/kamo Josip i Zorana danas idu na ručak?
3. Kakav je restoran u Ulici Ivana Tkalčića?
4. Šta/što je Josip jeo u subotu?
5. Šta/što Zorana želi pojesti?
6. Ko/tko ne želi jesti dezert?
7. Čega ima u slatkoj hrani?
8. Koliko kave/kafe Josip mora popiti?

Torta

Pljeskavica

Ćevapi

Sladoled